



FUNDACIÓ
ÒPERA
CATALUNYA

ÒPERA CATALUNYA
35è CICLE
ÒPERA A SABADELL
40a TEMPORADA



DON GIOVANNI

de W. A. Mozart


TEATRE-AUDITORI
SANT CUGAT

Dv. 11 de novembre - 20h

Òpera per a tothom

Granollers, Reus, Girona, Figueres, Lleida, Tarragona, Viladecans, Sant Cugat del Vallès, Cornellà de Llobregat, Manresa, Vic, Santander, Barcelona...

Aquesta xarxa de 14 ciutats teixida des del cor tèxtil de **Sabadell** està de celebració.

Plegats, tenim l'alegria d'oferir als espectadors de les nostres ciutats, i de tot Catalunya, la quarantena edició d'una proposta única, construïda amb un model compartit i singular del qual n'estem orgullosos: **Una temporada d'òpera propera. Un vestit a mida de les nostres ciutats, teatres i, sobretot, persones.**

La Temporada d'Òpera a Catalunya vol ser, un any més, el projecte necessari que fa 40 anys va albirar la nostra fundadora, Mirna Lacambra. Això és, una companyia que oferís òpera de gran format amb uns **valors senzills i honestos: qualitat, proximitat amb el públic, ambició, professionalitat, democratització, creació d'oportunitat i descentralització.** Una Òpera feta des de les nostres ciutats per a les nostres ciutats i els seus habitants. Una Òpera **basada en la participació col·lectiva d'espectadors, professionals, teatres, institucions públiques i patrocinadors.**

Des dels Amics de l'Òpera de Sabadell, primer, i ara des de la Fundació Òpera a Catalunya treballem per vertebrar el país mitjançant la cultura, a través d'un model que faciliti l'accés a les platees dels nostres teatres i que ofereixi grans produccions a mida de les seves necessitats.

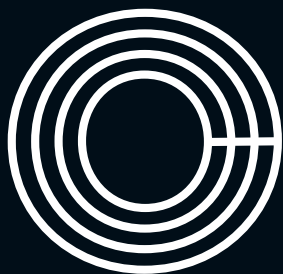
Així mateix, ens comprometem amb el **creixement professional acompanyant les carreres dels nostres cantants, músics i equips tècnics.** Aquest model ha fet possible l'impuls del talent jove més enllà de les nostres fronteres. Aquest model també ha permès la **creació de formacions musicals estables i pioneres com l'Orquestra Simfònica del Vallès o el Cor dels Amics de l'Òpera de Sabadell.**

Ho fem realitat gràcies a la complicitat del **Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya** i de la **Fundació Banc Sabadell**, amb el suport de **Fundació Fluidra** i la **Diputació de Barcelona**, amb l'acompanyament de l'**Ajuntament de Sabadell** i el **Ministeri de Cultura**. Ho fem possible, sobre tot, gràcies al compromís de les 14 ciutats i els milers d'espectadors que viuen la temporada en primera persona, any rere any, com a un projecte propi.

Tots junts som Òpera a Catalunya: Un model innovador en la gestió que implica les administracions, les ciutats, les fundacions empresarials i que compta amb dues entitats de referència al sector cultural com són la Simfònica del Vallès i els Amics de l'Òpera de Sabadell.

Tot això és important per a nosaltres, però per sobre de tot volem compartir i encomanar bona òpera, experiències úniques i moltes emocions.

Ara i sempre: Òpera per a tothom!



FUNDACIÓ ÒPERA CATALUNYA

Som



Associació d'Amics
de l'Òpera de Sabadell

Orquestra
simfònica
del Vallès

B Sabadell
Fundació

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

Amb el suport de



Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura



Ajuntament
de Sabadell



Diputació
Barcelona



Teatres Adherits al Circuit Òpera a Catalunya

Sabadell – Teatre La Faràndula
Cornellà de Llobregat - Auditori de Cornellà
Figueres – Teatre Municipal El Jardí
Girona – Teatre Municipal
Granollers – Teatre Auditori
Lleida – Teatre de La Llotja
Manresa – Teatre Kursaal
Reus – Teatre Fortuny
Sant Cugat del Vallès – Teatre-Auditori
Tarragona – Teatre Tarragona
Vic – Teatre L'Atlàntida
Viladecans – Atrium
Barcelona – Palau de la Música Catalana

Santander - Palacio de Festivales de Cantabria

Mitjans oficials _____

LA VANGUARDIA

Cat **m**úsica

Membre de _____

òpera XXI

Mitjans col·laboradors _____

Diari de Sabadell

440

Ràdio Sabadell

REVISTA MUSICAL CATALANA

NÚVOL

3

Entitats col·laboradores _____

III Institut ramon llull



Àptima Centre Clínic
Mútua Terrassa

moventia
institució del 1923

CARLOTA SEGALÀ
1877

Fotografies: David Ruano, Antoni Bofill i arxIU Palau de la Música Catalana **Redacció:** Jordi Torrents, Pere-Albert Balcells, Mercedes Conde i Francesca Gutiérrez **Maquetació:** Maite Sabaleta

www.operacatalunya.cat

Fundació Òpera a Catalunya



La Fundació Òpera a Catalunya (FOC) s'ha constituït com l'instrument necessari per garantir la continuïtat i creixement del cicle Òpera a Catalunya, liderat durant 40 anys per l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell (AAOS).

La FOC va néixer de la suma de forces de quatre institucions de referència en l'àmbit cultural: l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell, l'Orquestra Simfònica del Vallès, la Fundació Banc Sabadell i la Fundació Fluidra. Dues entitats líder en el desplegament de la música i la cultura al territori català des de la iniciativa civil i dues fundacions empresarials cabdals en el desenvolupament del país mitjançant la música i la cultura com a eixos principals.

Totes quatre entitats tenen l'origen i la seva seu a la ciutat de Sabadell i mantenen una llarga trajectòria de compromís amb la cultura a tot el territori català.

Els objectius de la FOC són la creació, producció, direcció, exhibició i comunicació de les produccions operístiques i líriques donant continuïtat a l'activitat actual. D'aquesta manera, promou el Cicle Òpera a Catalunya amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat, l'Ajuntament de Sabadell, el Ministerio de Cultura-INAEM, la Diputació de Barcelona i altres institucions, i amb el suport de diferents patrocinadors, col·laboradors i mecenes.

I sempre tenint present la consolidació i impuls com a centre de producció operística i simfònica arrelat a la ciutat de Sabadell, com a motor que dona servei a tot el territori català i com a eina de democratització, proximitat, accessibilitat i articulació territorial mitjançant la música. Formen part del circuit d'Òpera a Catalunya les ciutats de Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Manresa, Granollers, Reus, Girona, Vic, Tarragona, Lleida, Viladecans, Tortosa i Barcelona.

L'important llegat històric de l'AAOS ens compromet a seguir treballant amb la màxima dedicació i potenciant-ne els valors, rigor, qualitat i vocació de millorar la iniciativa privada, l'emprenedoria, l'arrelament a la societat, la potenciació dels joves talents, la sostenibilitat, l'eficiència i la responsabilitat. La FOC vol esdevenir, per tant, una institució de referència, estratègica i de prestigi, atractiva per a públic, programadors, institucions, patrocinadors i artistes en els pròxims anys.

FUNDACIÓ ÒPERA A CATALUNYA

PATRONAT DE LA FUNDACIÓ

President Fundació Fluidra

Joan Planes

Presidenta d'Honor i Directora Artística

Mirna Lacambra

Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell

Mirna Lacambra

Orquestra Simfònica del Vallés

Jordi Cos

Fundació Banc Sabadell

Miquel Molins

Fundació Mirna Lacambra- Xavier Gondolbeu

Antoni Quintana

Lynn Barton

Francesc Casas

Xavier Servat

Secretària

Elena Parera

Director General

Oscar Lanuza

Comissió Executiva FOC

Mirna Lacambra

Jordi Cos

Oscar Lanuza

Elena Parera

David Martí

Jordi Torrents

Xavier Servat

Equip FOC

Direcció Artística

Mirna Lacambra

Direcció General

Oscar Lanuza

Director Musical

Daniel Gil de Tejada

Cap tècnic i producció

Raül Vilasis

Administració, coordinació i producció

Francesca Gutiérrez

Regidor d'escenari i producció

Jordi Galobart

Coordinació de producció

Esperança Vergés

Desenvolupament estratègic

Martina Ribalta

Comunicació i patrocinadors

Blanca de Carreras

Responsable de projectes d'innovació i socio-educatius

Jordi Cos



OCTUBRE 2022

SABADELL

Teatre La Faràndula
Dc 19 octubre, 20 h
Dj 20 octubre, 20 h
(Escola d'Òpera)
Dv 21 octubre, 20 h
Ds 22 octubre, 18 h
(Escola d'Òpera)
Dg 23 octubre, 18 h

SANTANDER

Palacio de Festivales
de Cantabria
Dv 28 octubre, 19.30 h
Ds 29 octubre, 19.30 h

NOVEMBRE 2022

BARCELONA

Palau de la Música
Dm 1 de novembre, 19 h
(Under 35)

LLEIDA

Teatre de la Llotja
Dv 4 de novembre, 20 h

BARCELONA

Palau de la Música
Ds 5 de novembre, 18.30 h

FIGUERES

Teatre El Jardí
Dg 6 de novembre, 19 h

MANRESA

Teatre Kursaal
Dc 9 de novembre, 18 h

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Teatre-Auditori
Dv 11 de novembre, 20 h

GRANOLLERS

Teatre Auditori
Dg 13 de novembre, 18 h

REUS

Teatre Fortuny
Dm 15 de novembre, 20.30 h

TARRAGONA

Teatre Tarragona
Dg 20 de novembre, 18 h

DON GIOVANNI

de Wolfgang Amadeus Mozart (1756 – 1791)

Drama jocós en dos actes (Sobretitulada en català).

Text de Lorenzo da Ponte inspirat en el de Giovanni Bertati per a Giuseppe Gazzaniga i basat en el *Dom Juan ou le festin de pierre* de Molière i més llunyanament en *El burlador de Sevilla y convidado de piedra*, de Tirso de Molina. Estrenada al Teatre Nostitz de Praga, el 29 d'octubre de 1787.

Don Giovanni
Carles Pachón

Leporello
Fernando Álvarez

Donna Anna
Tina Gorina

Don Ottavio
César Cortés
Marc Sala (23 oct i 11 nov)

Donna Elvira
Maite Alberola

Zerlina
Mar Esteve

Masetto
Xavier Casademont

Commendatore
Jeroboám Tejera

Producció
Fundació Òpera
a Catalunya

Direcció musical
Daniel Gil de Tejada

Sots directora del cor
Clavecí
Mestre assistent
musical
Andrea Álvarez

Direcció d'escena
Pau Monterde

Assistent de la
direcció d'escena
Miquel Gorriz

Coreògrafa
Beatriz Sabaté

Esgrima
Rubèn Jordan

Disseny d'escenografia
Elisabet Castells

Disseny de vestuari
Montse Figueras

Adjunt de vestuari
Carles Ortiz

Il·luminació
Nani Valls

Vestuari
FOC

Cor Amics de l'Òpera
de Sabadell

Orquestra Simfònica
del Vallès

Mestres assistents
musicals
Viviana Salisi
Víctor Galiano
Juli Rodríguez

Traducció sobretitulat
Jordi Torrents

Adaptació sobretitulat
Glòria Nogué

Regidor d'escenari
Jordi Galobart

Realització escenografia
Raül Vilasis

RB Creacions 1990, SL
Berta Vidal

Realització vestuari
M. Carmen Muñoz
Eva Selma

Maquillatge
Amparo López
Nani Bellmunt

Perruqueria
Nerea Fernández

Don Giovanni

l'essència de la sensualitat

Pere-Albert Balcells

Professor de música, investigador i divulgador musical

Escrita l'any 1787, *Don Giovanni* pertany a la sèrie de les sis grans òperes compostes per Mozart durant la seva època de maduresa a Viena, és a dir, durant la dècada que va de 1781 a 1791, any de la seva mort. Si exceptuem *La clemenza di Tito*, òpera exclusivament seriosa, les altres cinc constitueixen el que podríem considerar com un gènere operístic nou. Sens dubte, *El rapte del serrall* i *La flauta màgica* provenen del gènere alemany anomenat *Singspiel*, de natura popular, costumista, llegendària o màgica; i *Les noces de Figaro*, *Don Giovanni* i *Così fan tutte* provenen de l'òpera bufa italiana, de natura caricaturesca i satírica. Però en totes elles Mozart fa esclatar aquests límits de gènere per crear una obra dramàtica global on la seriositat i la comicitat es fonen, on el món de les emocions humanes revela la realitat de la seva natura profunda i desplega al mateix temps la seva inesgotable diversitat de matisos.

El mite de Don Joan, que tan arrelat estava ja a la cultura europea, va assolir en l'òpera de Mozart la seva materialització més genuïna i universal. Tal com argumenta Kierkegaard a l'assaig titulat *L'eroticisme musical*, la sensualitat no és un fenomen conceptual, i per tant no pot ser expressada en la seva essència per un mitjà conceptual com és el llenguatge, sinó que necessita les qualitats sensibles de la música. Així doncs, les primeres manifestacions d'aquest mite en l'àmbit del teatre parlat (Tirso de Molina, Molière, etc.) van tenir la funció de posar el tema sobre la taula, però la seva condició d'obres exclusivament verbals les va privar de transmetre'n l'essència.

Mozart, que tenia la música com a mitjà consubstancial d'expressió, sí que va poder transmetre aquesta essència, però les dimensions de la seva obra no es limiten en absolut a aquest fet. Els autors literaris anteriors i posteriors a ell tracten la figura de Don Joan com la d'un ésser humà individual que acaba a l'infern a causa dels seus excessos, i l'emmarquen en consideracions religioses o sociològiques. Mozart es mostra aliè a aquesta mena de referències i crea, amb la clarividència immediata de la música, una figura situada més enllà de la

***“Una obra dramàtica global
on la seriositat i la comicitat es fonen”***

individualitat, una figura que esdevé el principi encarnat de la sensualitat vital. Certament, com a encarnació d'un principi és una força vagament amoral i per tant potencialment destructiva, però en tractar-se en aquest cas del principi de la sensualitat vital, aquesta força resulta alhora magnetitzadorament seductora i abassegadorament resplendent. Fins al punt que, per primer i únic cop en la història de tots els Don Joans, l'espectre del Comanador no ve com a mer representant de la divinitat a aplicar mecànicament un càstig prèviament decidit, sinó que intenta fins a l'extenuació rescatar de les flames aquesta essència tan lluminosa. Naturalment sense èxit, ja que les forces còsmiques no estan proveïdes de res que tingui a veure amb els conceptes de “penediment” o de “consciència”.

Al voltant d'aquests dos titans giren al llarg de l'òpera uns personatges que s'agiten entre els extrems més diametral de tragèdia i comèdia, és a dir, entre els pols oposats dels quals penja l'atzarosa fragilitat de la condició humana.

***“On el món de les emocions humanes
revela la realitat de la seva natura profunda
i desplega al mateix temps
la seva inesgotable diversitat de matisos.”***

DON GIOVANNI

L'escena té lloc a Sevilla, segle XVIII

Acte I

És de nit. El criat de Don Giovanni, Leporello, està esperant el seu amo davant la porta d'un palau, mentre manifesta el seu enuig pel tipus de vida que porta ("Notte e giorno faticar"). De sobte, apareix Don Giovanni seguit per Donna Anna, furiosa, la qual vol saber qui és ("Non sperar se non m'uccidi"). Arriba el pare de la noia, el Commendatore, que desafia el llibertí a un duel. Lluiten i el vell cau mort. Don Giovanni fuig.

Donna Anna, que havia entrat a casa, torna amb el seu promès, Don Ottavio, per ajudar el pare ("Ma qual mai s'offre"). Troben el cos sense vida del Commendatore i Donna Anna, desesperada, fa jurar a Don Ottavio que venjarà aquest crim ("Fuggi, crudele").

En un indret proper apareix Donna Elvira, buscant un home que li ha estat infidel ("Ah, chi mi dice mai"). Aquest home no és altre que Don Giovanni, que la sent i, sense reconèixer-la, li ofereix els seus serveis. Quan veu qui és, fuig i deixa Leporello com a encarregat de donar explicacions a la dama. El criat la humilia recitant-li la llista de conquestes del seu amo ("Madamina, il catalogo è questo"). Donna Elvira, ofesa, se'n va.

Un grup de pagesos celebren les noces de Masetto i Zerlina ("Giovinette che fate all'amore"). Don Giovanni els troba i, veient la bellesa de la núvia, la pren sota la seva protecció. De passada, fa fora Masetto, que se'n va ple de ràbia ("La ci darem la mano"). Apareix de sobte Donna Elvira, que arrabassa Zerlina de les mans del seductor ("Ah, fuggi il traditor"). Arriben també Donna Anna i Don Ottavio, que expliquen a Don Giovanni

el que ha passat i li demanen ajuda, cosa que Don Giovanni els promet. Torna Donna Elvira, que posa la parella en guàrdia contra Don Giovanni, mentre aquest els diu que és boja (“Non ti fidar”). Donna Elvira se’n va, seguida per Don Giovanni. Tot seguit Donna Anna el reconeix, per la veu, com l’assassí del seu pare. Torna a clamar venjança (“Don Ottavio, son morta... Or sai chi l’onore”). Don Ottavio queda sol i manifesta els seus dubtes pel fet que un gentilhome hagi fet el que la seva promesa diu, però li reafirma l’amor per aquesta (“Dalla sua pace”).

Torna Don Giovanni, acompanyat per Leporello, que explica al patró que tots els pagesos són a casa seva, de festa, i que s’ha tret de sobre Donna Elvira. Don Giovanni, eufòric, pensa ja en una nit plena de conquestes (“Fin ch’han dal vino”). Masetto està enfadat amb Zerlina. Ella intenta reconciliar-se i li demana que li pegui (“Batti, batti...”). Quan senten arribar Don Giovanni, s’amaguen, però aquest veu la noia i la persegueix. En veure Masetto ho deixa estar i els convida a la festa al seu palau.

Arriben al palau, amb màscares, Donna Elvira, Donna Anna i Don Ottavio amb desigs de venjança (“Bisogna aver coraggio”). La festa ha començat i tots ballen. Les tres màscares són convidades a entrar. Mentre ballen, Don Giovanni s’endu Zerlina a una altra cambra per seduir-la. La noia crida i tots els presents acuden a ajudar-la. Don Giovanni surt fent veure que l’agressor ha estat Leporello i el vol matar, però les tres màscares el detenen, donant-se a conèixer tot dient que ja saben tota la veritat. Don Giovanni ha estat descobert, però, malgrat que tots l’acusen i l’envolten, afirma rotundament que res no li fa por i pot escapolir-se seguit per Leporello (“Trema, trema, o scellerato!”).

Acte II

Leporello no està gens content amb Don Giovanni i el vol deixar ("Eh, via buffone!"). El patró el convenç del contrari donant-li més diners. Després continua amb el seu pla de seduccions: ara li interessa la donzella de Donna Elvira. Per obtenir-ne els favors, els dos homes canvien els vestits i fan sortir Donna Elvira de casa seva ("Ah, taci, ingiusto core!"). La noia se'n va amb Leporello pensant que és Don Giovanni i aquest canta una serenata a la donzella sota el balcó ("Deh vieni alla finestra"). És interromput per Masetto i altres pagesos que el busquen per matar-lo. Fent-se passar per Leporello, Don Giovanni fa veure que s'uneix a ells i els fa anar en diferents direccions i, quan es queda sol amb Masetto ("Metà di voi qua vadano"), aprofita per clavar-li una bona pallissa. Masetto queda malferit. Apareix, però, Zerlina, que promet cuidar-lo i guarir-lo de forma molt especial ("Vedrai, carino").

En una altra banda hi ha Donna Elvira i Leporello ("Sola, sola in buio loco"). Arriben Donna Anna i Don Ottavio, i també Zerlina i Masetto. Creient tots que Leporello és Don Giovanni, el volen castigar de mala manera, malgrat les súpliques de Donna Elvira. El criat, mort de por, es dona a conèixer i tots queden estupefactes. Leporello, veient que van per ell, demana pietat ("Ah, pietà, signori miei") i, finalment, s'escapa. Don Ottavio vol fer les coses ben fetes i anuncia que exposarà el cas a la justícia ("Il mio tesoro intanto"). Donna Elvira, desesperada en veure's novament burlada per Don Giovanni, de qui està molt enamorada, manifesta el seu contrast de sentiments: venjança i amor a la vegada ("In quali eccessi... Mi tradi...").

Don Giovanni i Leporello es retroben al cementiri i li explica al servent amb tota despreocupació totes les conquestes que ha fet d'ençà que s'han deixat. De sobte, una veu d'ultratomba li diu que deixarà de riure abans que es faci de dia. Qui ha parlat no



és altre que l'estàtua del Commendatore. Don Giovanni, furiós, ordena a Leporello que convidi l'estàtua a sopar, cosa que el criat aconsegueix fer amb prou feines, ja que està mort de por ("O statua gentilissima"). L'estàtua accepta la invitació

A casa de Donna Anna, Don Ottavio li demana tranquil·litat i que es casin ja. Ella li diu que encara no i que no la pressioni ("Crudele!... Non mi dir, bell'idol mio").

Al palau tot és a punt per sopar ("Già la mensa è preparata"). Don Giovanni entra i comença a menjar i Leporello l'imita d'amagat, mentre una petita orquestra toca temes de moda. Arriba Donna Elvira per fer un últim intent per salvar Don Giovanni ("L'ultima prova dell'amor mio"). Ell no en vol saber res però la convida a sopar. La dona, desesperada, fuig. Quan ha sortit, fa un xiscler i Don Giovanni envia Leporello a veure què passa. El criat també crida i torna esporuguit: està arribant l'estàtua del Commendatore, que truca a la porta.

Leporello s'amaga i Don Giovanni ha d'obrir ell mateix. L'estàtua entra i li diu que ha complert i que ara és ell qui el convida a sopar ("Don Giovanni, a cenar teco m'invitasti"). El llibertí diu que no és un covard i ho accepta. Es donen la mà i Don Giovanni queda glaçat: és el fred de la mort. L'estàtua i un cor d'esperits infernals l'exhorten al penediment. Don Giovanni, ferm fins al final, s'hi nega i és engolit per l'infern.

Arriben al palau Donna Anna, Donna Elvira, Don Ottavio, Zerlina i Masetto ("Ah! Dove è il perfido"). Venen decidits a buscar Don Giovanni per tal de portar-lo a la justícia, però no el troben i Leporello els explica el que ha passat. Tots ells manifesten la seva alegria pel càstig del llibertí i acaben cantant una estrofa sobre la mala vida: "Questo è il fin di chi fa mal! E de' perfidi la morte alla vita è sempre uguale!" ("Heus ací la fi del malvat! La mort dels pèrfids sempre és igual a la seva vida").



Don Giovanni o els límits de la llibertat

Mercedes Conde Pons

Directora artística adjunta del Palau de la Música Catalana

Don Giovanni de Wolfgang Amadeus Mozart és l'òpera escollida per a inaugurar la trenta-cinquena temporada d'Òpera a Catalunya, fita important d'un projecte que des dels seus orígens té com a objectiu portar arreu de Catalunya produccions professionals d'òpera i esdevenir una escola i planter pels talents lírics emergents, principalment de Catalunya. Amb aquest objectiu estratègic, *Don Giovanni* és el títol escollit també pel Palau de la Música Catalana per a celebrar la seva primera proposta específicament pensada per a públic menor de 35 anys. Casualitat o no, la frontera dels 35 anys esdevé aquí símbol del pas de la joventut a la primera maduresa en els nostres dies i és una xifra prou significativa si parlem d'un títol com aquest.

Reflexionem-hi. 35 anys eren els anys que Mozart tenia quan va morir, a Viena, el desembre de 1791 i *Don Giovanni* (estrenada a Praga el 1787) és considerada una obra de maduresa; escrita ja passada la trentena, una edat que, en aquella època, es considerava de plena maduresa. Aquest és, probablement, un dels primers títols de la història de l'òpera amb un argument moralment força controvertit i amb una temàtica que traspasa fronteres temporals i culturals. Mozart va comptar per al llibret amb la col·laboració de Lorenzo Da Ponte, poeta i dramaturg profundament defensor de les idees il·lustrades. La Il·lustració, moviment cultural i intel·lectual que va tenir com premisses principals la defensa de valors com la llibertat, la igualtat, el coneixement i la raó, va portar en ocasions a l'extrem aquestes idees. *Don Giovanni* és la viva imatge del llibertí que, fent burla de tot, defensa la llibertat sense límits morals ni socials. No és d'estranyar, donat que el propi Da Ponte tenia una tendència al llibertinatge que fa que puguem descobrir en el personatge de *Don Giovanni* un pseudo Marquès de Sade.

***“Mozart ens interpel·la
sobre els límits que mai
s’han de creuar en el respecte
a la dignitat humana.”***

L’argument i figura del *Don Giovanni* de Mozart està inspirat en el drama espanyol de Tirso de Molina, *El burlador de Sevilla y convidado de piedra*, obra que recull per primer cop el mite espanyol de Don Joan. Tanmateix, son nombroses les versions i els finals de la història de Don Joan, però Mozart i Da Ponte n’escullen un final moralista, plenament d’acord amb el classicisme en que hem de situar l’òpera de Mozart i potser també per compensar l’escàndol de la representació d’un personatge profundament amoral. Don Giovanni és condemnat als inferns gràcies a la fantasiosa intervenció de l’estàtua del Comanador, personatge assassinat pel propi Don Giovanni quan el primer intentava defensar l’honor de la seva filla enganyada i gairebé violada pel llibertí. Després de la seva desaparició, els damnificats pels reiterats ultratges perpetrats per Don Giovanni apareixen en una última escena per interpretar un número conjunt en què alligonen el públic amb una moralitat: “Aquest és el final d’aquells que fan el mal: la mort del pecador sempre reflecteix la seva vida”. Un final obviat durant molts anys en les representacions que, en ple Romanticisme, es van fer de l’òpera de Mozart i que ens interpel·la encara avui en dia sobre quins son els límits que mai s’han de creuar en el respecte a la dignitat humana.

***“Don Giovanni és la viva imatge del llibertí
que, fent burla de tot, defensa la llibertat
sens límits morals ni socials.”***

Intèrprets



Carles Pachón Baríton
Don Giovanni

Nascut a Navàs, va passar per la Polifònica de Puig-Reig i el Cor dels Amics de l'Òpera de Sabadell. Va participar en les escoles d'òpera de Sabadell els anys 2015 i 2016, aquest darrer en el rol titular de *Don Giovanni*. El seu repertori inclou els barítons principals de la trilogia Dapontiana i una predilecció especial per les òperes de Rossini. Entre els projectes futurs hi ha *La bohème* a l'Staatsoper de Berlín i l'estrena mundial de l'òpera *Robinson*, d'Oscar Strasnoy.



Tina Gorina Soprano
Donna Anna

Soprano de trajectòria internacional, natural de Sant Feliu de Guíxols, va estudiar al Conservatori Isaac Albéniz de Girona i al Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona. Entre altres, ha perfeccionat el cant a Verona amb Raina Kabaianska i a València amb Alberto Zedda. Ha cantat amb Jaume Aragall i Josep Carreras, entre altres, i ha treballat al Liceu en espectacles infantils com *La torre dels somnis*, que s'estrenarà el proper Nadal.



Fernando Álvarez Baríton
Leporello

Baríton nascut a Buenos Aires, va estudiar piano i direcció d'orquestra a la Universidad Nacional de las Artes, i va completar els estudis de cant al Regne Unit i a Itàlia. Ha cantat a l'Argentina, el Brasil, l'Uruguai, Grècia, França, Alemanya, Itàlia i Espanya. Recentment ha debutat al cicle d'Òpera de Sabadell amb el rol central de *Falstaff*, de Giuseppe Verdi; Don Magnífico, de *La Cenerentola*, i Don Bartolo, d'*Il barbiere di Siviglia*, de Gioachino Rossini.



César Cortés Tenor
Don Ottavio

El tenor colombià César Cortés va estudiar música a la Universidad Pedagógica Nacional. Actualment viu a Barcelona, on el 2019 va obtenir el Màster en Interpretació d'Òpera al Conservatori del Liceu amb la soprano Marta Matheu. Amb Òpera a Catalunya va ser Nemorino a *L'elisir d'amore*. Properament, a més del Don Ottavio, té previstos més papers mozartians a Kiel (com a Ferrando de *Così fan tutte*), Granada i Sevilla (com a Belmonte d'*El rapte del serrall*).



Marc Sala Tenor
Don Ottavio

Tenor lírico-lleuger nascut a Barcelona, destaca en els rols mozartians i de belcanto romàntic italià. Ha treballat sota la batuta de mestres com G. Dudamel, R. Frizza, P. Steinberg, C. Rovaris, G. Kuhn, entre d'altres. Ha participat en diverses òperes contemporànies com *Alba eterna* d'Albert Guinovart, *Ainadamar* d'Oswaldo Golijov, *El màgic elixir* d'Alberto García-Demestres o *El monstre al laberint* de Jonathan Dove.



Mar Esteve Mezzosoprano
Zerlina

Va néixer a Barcelona i es va apassionar per la música des de ben petita per la via familiar. Graduada al Conservatori Municipal de Barcelona i posteriorment al Conservatori Superior del Liceu i a Viena, va guanyar el Concurs Mirna Lacambra el 2017 i el 2018. A l'Escola d'Òpera de Sabadell ha interpretat Dorabella de *Così fan tutte* i Meg Page de *Falstaff*. El seu rol més destacat fins ara és Cherubino de *Le nozze di Figaro*, que ha fet en diverses produccions i teatres..



Maite Alberola Soprano
Donna Elvira

Va néixer a València, on va estudiar cant i viola. Va debutar a La Faràndula de Sabadell com la comtessa de *Le nozze di Figaro*, i ha desenvolupat una carrera ascendent, desenvolupant rols tant operístics com del camp de la sarsuela. A Sabadell, on va fer el seu debut com a Elisabetta de *Don Carlo*, ha interpretat més recentment els rols de Mimì i Aida. Properament participarà a l'estrena mundial de *La dama del alba*, de Vázquez del Fresno, a l'Òpera d'Oviedo.



Xavier Casademont Baríton
Masetto

Nascut a Sabadell, Xavier Casademont va estudiar violí i trompeta al conservatori vallesà. De manera paral·lela, es va interessar pel cant clàssic i en va rebre les primeres classes d'Elisenda Cabero. Es va graduar a l'ESMUC, on el juny passat va presentar com a projecte final l'òpera de butxaca *Tenim feina*, i recentment s'ha instal·lat a Berlín. L'estiu passat va debutar en el rol protagonista de *Gianni Schicchi*, de Puccini, amb la Berlin Opera Academy.



Jeroboám Tejera Baix
Commendatore

Natural de Tenerife, es va iniciar a la música amb la guitarra, la bandúrria, el llaüt i el clarinet. Com a cantant, s'ha format entre altres amb el tenor Joan Ferrer Serra. També ha fet cursos d'interpretació escènica i expressió corporal. El 2007 va guanyar el Concurs Mirna Lacambra, i a l'Escola d'Òpera va interpretar el rol de Don Magnifico de *La Cenerentola* de Rossini. El seu repertori operístic inclou els rols més representatius de la seva corda de baix-baríton.

Equip Artístic



Daniel Gil de Tejada
Director musical i del cor

Treballa des del 2003 amb els Amics de l'Òpera de Sabadell, amb qui ha dirigit 36 títols, entre els quals destaca l'estrena amb l'entitat sabadellenca d'òperes com *Turandot* i *Manon Lescaut*, de Puccini, i *Otello*, *Don Carlo* i *Falstaff*, de Verdi. Daniel Gil de Tejada és un dels directors més llorejats de la seva generació; ha estat guardonat a sis concursos internacionals que l'han dut a dirigir a Itàlia, França, Polònia, Bulgària i Romania.



Elisabet Castells
Disseny d'escenografia

L'arquitecta Elisabet Castells és graduada en Escenografia a l'Institut del Teatre. El 2001 va iniciar la carrera com a escenògrafa per cinema, teatre, i actes commemoratius i el 2002 va debutar a l'òpera. *Le nozze di Figaro*, *La flauta màgica*, *Così fan tutte* i *La traviata* són alguns dels més de vint títols que ha realitzat per a l'Òpera de Catalunya, el Conservatori del Liceu i l'ESMUC.



Pau Monterde

Director d'escena

L'arquitecte i doctor en Arts Escèniques per la UAB. Ha estat professor d'interpretació a l'Institut del Teatre, professor al Màster d'Estudis Teatral de la UAB i l'Institut del Teatre i professor a l'Escola d'Òpera de Sabadell des del 1996, director de l'Institut del Teatre i director de la Fundació per a l'ESMUC. Ha realitzat diverses escenografies i com a director d'escena ha dirigit més de trenta muntatges teatrals i prop de quaranta posades en escena operístiques.



Miquel Gorriz

Assistent de direcció d'escena

Des del 2002, és ajudant de direcció del primer cast i director adjunt, amb Pau Monterde, de l'Escola d'Òpera de Sabadell, amb qui ha realitzat fins ara un total de vint produccions per a la Fundació Òpera a Catalunya. A més, entre els seus últims espectacles destaquen *Transbord*, de Sebastià Portell; *Papà Mozart*, amb Roger i Joan Pera i l'OSV; *Cavalleria rusticana* i *Pagliacci*, amb l'AAOS i l'Orquestra Simfònica del Vallès.



Montse Figueras

Disseny de vestuari

Graduada en escenografia a l'Escola Superior d'Art Dramàtic de l'Institut del Teatre i graduada en Estudis Superiors de Disseny d'Interiors a La Llotja. Actualment imparteix classes d'escenografia a l'Institut del Teatre. Des del 2004 ha participat en nombrosos muntatges de teatre, publicitat, TV, cinema i esdeveniments, tant en l'àmbit de l'escenografia com en el disseny de personatge i la il·luminació escènica.

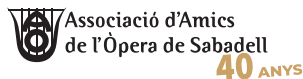


Nani Valls

Disseny d'il·luminació

Natural de Barcelona. Ha treballat amb el Teatre La Cubana, Comediants, Nats Nus Dansa, Tortell Poltrona i moltes companyies de teatre i dansa; al Festival Grec de Barcelona, entre d'altres. Comença amb l'AAOS el 1999 i des de 2004 fa totes les produccions d'Òpera a Catalunya, amb un gran èxit per part del públic i de la crítica.

Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell



Celebrem 40 anys d'òpera molt a prop teu!

Fa 40 anys, el 1982, la soprano Mirna Lacambra va crear l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell per tal d'instituir un festival d'òpera a la seva ciutat, assegurant-ne la seva continuïtat. L'octubre del mateix any 1982 es produí el primer títol en el Teatre La Faràndula de Sabadell, *Madama Butterfly* de Puccini, en el que també debutà el Cor Amics de l'Òpera de Sabadell.

Creació, l'any 1987, de l'Orquestra Simfònica del Vallès amb la doble finalitat de servir l'òpera i de poder portar la música simfònica viva a totes les poblacions de Catalunya. El seu debut operístic tingué lloc el 14 de maig en el Teatre La Faràndula de Sabadell amb *Madama Butterfly* de Puccini. L'any 1988 s'independitzà dels Amics de l'Òpera de Sabadell, constituint-se en Societat Anònima Laboral per continuar col·laborant amb l'AAOS en les produccions d'òpera.

En col·laboració entre la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'AAOS es va endegar la idea de portar les òperes a altres poblacions. Així, el 1989 va néixer ÒPERA A CATALUNYA. El projecte va servir per garantir la continuïtat de l'Orquestra Simfònica del Vallès i difondre l'òpera i el simfònic arreu del país. Així, milers de persones han descobert el món de la música, l'òpera i el simfònic a través d'aquest projecte cultural.

Tota aquesta tasca obeeix als objectius de divulgar l'òpera i descobrir nous valors. Al llarg de 39 anys s'han realitzat més de 900 espectacles a Sabadell, Girona, Granollers, Lleida, Manresa, Reus, Sant Cugat del Vallès, Tarragona, Tortosa, Vic, Viladecans, Mataró, Badalona, Vilafranca del Penedès, Terrassa, Olesa de Montserrat, Sitges, Valls, Cervera, Balaguer, Figueres, Festival de Cap Roig i Festival de Blanes. Fora de Catalunya hem anat a Andorra, Oviedo, Múrcia, Jerez de la Frontera i Montevideo.

L'any 1996 es crea l'ESCOLA D'ÒPERA DE SABADELL, a la qual s'accedeix per mediació de proves de selecció a través del CONCURS MIRNA LACAMBRA. L'Escola s'adreça a la professionalització de joves cantants els quals tenen l'oportunitat de formar-se i participar en un muntatge professional per primer cop. Aquestes característiques la fan única a l'estat, donant oportunitat a joves valors.

Aquest és el perfil d'una entitat activa i jove que, gràcies als socis, columna vertebral de l'Associació, i el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Sabadell, el Ministerio de Cultura – INAEM, la Diputació de Barcelona i el suport de la Fundació Banc Sabadell, no perd la iniciativa ni el seu coratge al llarg de 40 anys.

Cor Amics de l'Òpera de Sabadell

A l'ensens de la fundació de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell es crea el Cor. La seva primera intervenció fou amb l'òpera *Madama Butterfly* de Puccini el 7 d'octubre de 1982, dia de la presentació al públic de l'AAOS. Els 39 anys passats i les 950 representacions d'òpera, sarsuela i concert han conferit al Cor una molt forta experiència dintre del món de la lírica. Ha actuat al Gran Teatre del Liceu en substitució del seu cor, en l'òpera *Maria Stuarda* i el públic i la premsa van elogiar-lo. Després de l'incendi del Gran Teatre del Liceu es va crear una Federació d'Associacions d'Amics de l'Òpera de Catalunya, presidida per Mirna Lacambra, pro reconstrucció del Teatre, i el primer en actuar a les Rambles de Barcelona, davant del Teatre del Liceu, fou el Cor de l'AAOS. El cor està format per una seixantena de cantaires de Sabadell, Barcelona i comarca. L'any 2003 va assumir la direcció del cor el mestre Daniel Gil de Tejada. També comptem amb la col·laboració de la pianista Andrea Álvarez. A partir del 1989 participa en el cicle Òpera a Catalunya, que organitzat per l'AAOS, porta l'òpera a diverses poblacions catalanes.



Sopranos

Rosa M. Campmany
Dolors Casajuana
Adriana M. de León
Esther de Santos
Justina Godino
Margarita Martínez
Ana Mas
Eugènia Montenegro
Esperança Vergés

Mezzosopranos

Cecília Ferraioli
Mariya Melnychyn
Silvia Morral

Tenors

Eladi Adell
Gustavo Ardaya
Salvador Esplugas
Jaume Fonollà
Víctor Martínez
Pere Olivella
Carles Ortiz
Josep Perea
Alexeider Pérez
Andrés Rodríguez
Héctor Vidondo

Baritons & Baixos

Alejandro Chelet
Jordi Ferrer
Roger Reverter
Fabián Reynolds
Jordi Tugas
Director
Mtre. Daniel Gil de Tejada

Sots-Directora

Andrea Álvarez



Rigoletto
de G. Verdi (2022)
©A Bofill

Orquestra Simfònica del Vallès

L'Orquestra Simfònica del Vallès (OSV) és una realitat que porta la música al cor de les persones des del 1987. Les emocions són el nostre fort, i per transmetre-les, procurem cada vegada més fer participar el públic, innovar en els formats i en les maneres de fer música, i aprofundir en el compromís de valor amb la nostra comunitat. Som l'única orquestra professional estable privada del país, on els músics i equip de gestió són alhora empleats i accionistes.

La nostra intensa activitat —més de 100 actuacions l'any— es centra, per un costat, al Palau de la Música Catalana, on celebrem la 27a temporada de concerts “Simfònics al Palau”, amb tretze concerts anuals que realitzem en coproducció amb el nostre soci principal, el Palau de la Música Catalana, i, per l'altre, a la ciutat de Sabadell, on realitzem la temporada de concerts simfònics. A més, des de la nostra fundació som l'orquestra titular del circuit Òpera a Catalunya. Han estat els nostres directors titulars: Albert Argudo, del 1988 al 1992; Jordi Mora, del 1993 al 1997; Salvador Brotons, del 1997 al 2002; Edmon Colomer, del 2002 al 2005; David Giménez Carreras, del 2006 al 2009, Rubén Gimeno, del 2009 al 2016 i James Ross del 2017 al 2018. Des del setembre del 2018, n'és el director titular Xavier Puig.

Som l'orquestra espanyola amb més presència a les xarxes socials, amb més de 22.200 seguidors a Twitter, 18.900 a Facebook, i juntament amb el Banc Sabadell hem fet el flashmob “Som Sabadell”, amb més de 91 milions de visites a Youtube, el video d'una orquestra simfònica més vist arreu del planeta.



FORMACIÓ ORQUESTRAL

Temporada 2022 – 2023

Director titular

Xavier Puig

Responsable de programació

Jordi Cos

Concertino titular

Marta Cardona

Concertino associat

Javier Mateos

Violins 1rs: María Dolores

González*, Canòlich

Prats**, Joaquim Giménez,

Narcís Moltó, Anna Maria

García, Siyi Xia, Pamela

Muñoz i Helena Muñoz

Violins 2ns: Giovanni Giri*,

Xavier Buira**, Jose David

Fuenmayor, Joan Montero,

Xavier Riba i Inés Sanchís.

Violes: Miquel Còrdoba*,

Patricia Torres**, Lynn Jo

Barton, Josep Bosch

i Lluís Cabal

Violoncels: Romain

Boyer*, Eva Otero**,

Montserrat Biosca

i Joan Esplugas

Contrabaixos: Joan

Colléll*, Manel Ortega**

i Pietro Marmora

Flautes: Elisabet Franch*,

Pol Abellán**

i Marta Torres**

Oboè: Òscar Diago*,

Roberto Ordax*

i Núria Moreno**

Clarinetes: Toni Galán*

i Jose Maria Martínez**

Fagot: Pau Solà*

i Ariane Pérez**

Trompes: Carles Lizondo*

i Carles Domingo**

Trompetes: Carlos Megías*

i Alexandre Baiget**

Trombons:

Francisco Palasí*,

Alberto Poggialini**

i Sergi Alonso**

Tímpani: Marc Cabero*

Mandolina: Lluís Cabal*

Banda escenari:

Laia Pujolassos*,

Gala Cebotari*, Joan Palet*

i Mònica Serra*.

* Solista

** Assistent solista

EQUIP DE GESTIÓ

Gerent

Oscar Lanuza

Direcció Financera

Núria Sales

Desenvolupament estratègic

Martina Ribalta

Cap de Comunicació

Blanca de Carreras

Direcció Tècnica

Oriol Marcos

Àrea tècnica i projectes

David Santamaria

Arxiu musical

Irina Galstian

Encarregat d'orquestra

Joaquim Giménez

Regidor d'orquestra

Nil Sarró

Comptabilitat

Mari Cruz Chica

Comunicació

Maite Sabaleta

Secretària

Cristina López



FUNDACIÓ
ÒPERA
CATALUNYA

ÒPERA CATALUNYA
35è CICLE

PROPERES ÒPERES

MADAMA BUTTERFLY

G. Puccini

FEBRER—MARÇ 2023

Sabadell (15, 17 i 19 febrer), Reus (21 febrer),
Sant Cugat del Vallès (24 febrer),
Barcelona (25 febrer), Vic (26 febrer),
Manresa (1 març), Girona (3 març),
Granollers (5 març), Viladecans (10 març),
Lleida (12 març), Tarragona (17 març)
i Cornellà (19 març).



IL TROVATORE

de G. Verdi

ABRIL—MAIG 2023

Sabadell (26, 28 i 30 abril),
Tarragona (5 maig), Granollers (7 maig),
Manresa (10 maig),
Sant Cugat del Vallès (12 maig),
Reus (16 maig), Girona (19 maig)
i Vic (21 maig).

Cor Amics de l'Òpera de Sabadell
Orquestra Simfònica del Vallès

www.operacatalunya.cat